

Outokummun Keskustan valtuustoryhmän ym. valtuustoaloite: Kännykätön Kummun koulu

129/00.01.06/2024

Kvalt 26.08.2024 § 35

Selostus Hallintosäännön mukaisessa järjestyksessä Outokummun Keskustan valtuustoryhmä ym. jättivät kaupunginvaltuustolle liitteenä olevan aloitteen.

Päätösehdotus

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Hyvltk 10.09.2024 § 71

Selostus Eveliina Kanninen ja 21 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että: "Kummun koulusta tulee kännykätön koulu. Kännykät pysyvät joko repussa tai lukollisessa kaapissa koulupäivän ajan. Käyttö on mahdollista opettajan luvalla. Rikkomuksista seuraavat normaalit koulun rangaistuskäytännöt". Aloitetta perustellaan julkisuudessa käydyllä keskustelulla, eri tahojen kannanotoilla sekä tutkimustuloksilla. Aloitteessa ei oteta kantaa varhaiskasvatukseen tai toisen asteen koulutukseen.

Eduskunnan oikeusasiamies on käsitellyt oppilaiden kännyköiden keräämistä pois oppilailta ja ratkaissut asian 25.5.2020 todeten perustuslain 15 §:ssä jokaiselle taatun omaisuuden suojan koskevan myös perusopetuksen oppilaiden matkapuhelimia. Käytännössä vaaditaan siis lainmuutos, jotta puhelimet voidaan lainmukaisesti kerätä pois oppilailta.. Petteri Orpon hallitusohjelman luvussa 5.1 on esi- ja perusopetuksen alla todettu seuraavaa: "Hallitus tekee tarvittavat lainsäädäntömuutokset, joilla voidaan nykyistä tehokkaammin rajoittaa esimerkiksi mobiililaitteiden käyttöä koulupäivän aikana ja näin vahvistaa oppilaiden keskittymistä opetukseen." Opetus- ja kulttuuriministeriössä valmistellaan parhaillaan lakiesitystä asiasta.

Opetushallituksen ohjeistus Tietokoneen, kännykän ja muiden mobiililaitteiden käyttöön liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista koulussa vuodelta 2017 sekä Opetushallituksen johtokunnan ohjeet 25.5.2023 toteavat, että koulun järjestyssäännöissä ei voida kokonaan kieltää mobiililaitteiden tuomista kouluun, mutta järjestyssäännöillä voidaan rajoittaa mobiililaitteiden käyttöä opetuksen aikana. Mobiililaitteiden käyttöä ei voida myöskään kokonaan kieltää välitunneilla tai muina aikoina, jolloin opetusta ei anneta.

Opetushallituksen em. julkaisun mukaan koulussa voidaan myös "laatia yhdessä oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa järjestyssääntöjä tarkentavia pelisääntöjä tietokoneen, kännykän ja muiden mobiililaitteiden käytöstä koulussa. Oppilaat ja heidän huoltajansa voivat sitoutua noudattamaan pelisääntöjä ja allekirjoittaa ne, mutta muodollisesti kyse ei ole sopimuksesta.

Perusoikeuksista ei voida luopua oppilasta tai huoltajaa sitovasti". Sopimuksella ei siis voida ohittaa myös lapsille kuuluvaa perustuslain 15 §:ssä määriteltyä omaisuuden suojaa ilman lainsäädäntömuutosta.

Koulun järjestyssäännöt laaditaan perusopetuslain 29 §:n 4-5 momentin mukaisesti edistämään "koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä koulu yhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä". Oppilaiden tulee voida osallistua niiden laatimiseen perusopetuslain 47 a §:n mukaisesti. Samoin huoltajien näkemyksiä on selvitettävä.

Kummun koulun voimassa oleviin järjestyssääntöihin on kännyköistä ja muista älylaitteista kirjattu seuraavasti:

"Tietokoneiden, matkapuhelinten ja muiden mobiililaitteiden, internetin ja koulun tietoverkon käyttö oppituntien tai muun opetussuunnitelman mukaisen opetuksen aikana on sallittu ainoastaan opettajan luvalla. Koulu voi tarvittaessa edellyttää, että mobiililaitte on häiriötä aiheuttamattomassa tilassa opetuksen aikana esim. kännykkäparkissa. Koulu aikana vuosiluokat 1–6 eivät käytä kännykkää, ellei opettaja toisin anna lupaa.

Pidä kännykkä äänettömänä repussa oppituntien aikana. Reput säilytetään lattialla tai naulakossa. 1–6-luokkien oppilaat eivät käytä koulupäivän aikana kännykkää, ellei opettaja toisin määrää.

Koulumme ruokala-aula on kännykätön alue ruokailujen aikana.

Oppilaalta voidaan ottaa pois opetusta häiritsevä esine (esim. kännykkä), mikäli hän ei itse sitä pyynnöstä anna (PoL 36 §)."

Kummun koulu on keväällä 2024 selvittänyt oppilaiden ja huoltajien mielipiteitä kännykkäasiassa. Asiaa on lisäksi käsitelty koulun oppilaskunnan hallituksessa sekä koulun henkilöstön tiimeissä. Tämän pohjalta koulussa on valmisteltu kevään ja alkusyksyn aikana seuraavia tarkennuksia koulun järjestyssääntöihin.

Tietokoneiden, internetin ja koulun tietoverkon käyttö oppituntien tai muun opetussuunnitelman mukaisen opetuksen aikana on sallittu ainoastaan opettajan luvalla.

Koulun sisätiloissa ei käytetä mobiililaitteita. Mobiililaitteiksi katsotaan esimerkiksi älypuhelimet, tablettitietokoneet ja älykellot. Poikkeuksena ovat koulun tarjoamat laitteet opettajan antamalla luvalla.

Luokilla 1–6 oppilaat eivät saa käyttää mobiililaitteita koulupäivän aikana muutoin kuin opettajan ohjeen mukaan luokkatilassa opiskeluun oppituntien aikana.

Luokilla 7–9 mobiililaitteet säilytetään oppituntien ajan niille tarkoitetuissa lokerikoissa. Oppitunneilla mobiililaitteita saa käyttää vain opettajan ohjeen mukaan opiskelun apuvälineenä luokkatilassa, ei käytävällä.

Välitunneilla mobiililaitteita ei saa käyttää sisällä. Halutessaan oppilas voi käyttää mobiililaitteita välituntien aikana ulkona.

Järjestyssääntöjä on tarkistettu aina tarvittaessa. Myös mobiililaitteiden käyttöä koskevia kohtia järjestyssäännöistä tarkistetaan jatkossakin lainsäädännön mahdollisesti muuttuessa tai muista syistä.

Vaikutusarviointi	Ei
Valmistelija	Kaupunkipalvelujen johtaja, perusopetuksen rehtori
Lisätietoja	Kaupunkipalvelujen johtaja Jukka Orenius, 0447559240, jukka.orenius@outokummunkaupunki.fi
Esittelijä	Kaupunkipalvelujen johtaja
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta päättää antaa edellä kerrotun vastauksena aloitteeseen ja toimittaa sen edelleen kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle.
Päätös	Kaupunkipalvelujen johtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Khall 16.09.2024 § 150

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää merkitä edellä kerrotun vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
